

‘Toen ik je zag’

De kracht van losse bijzinnen

‘Dat je dat durft.’ ‘Of ik gek ben.’ In het dagelijkse taalgebruik praten we soms in halve zinnen. Waarom doen we dat? Zinnen maak je toch gewoon netjes af?

RONNY BOOGAART

UNIVERSITEIT LEIDEN

Een van de bestverkochte boeken van vorig jaar, het relaas van actrice Isa Hoes over haar gestorven man Antonie Kamerling, heeft als titel *Toen ik je zag*. Dat is een verwijzing naar het gelijknamige liedje, dat Kamerling zong als zijn personage Hero in de film *All Stars*.

Als je erover nadenkt, heeft die titel iets raars: het is een zin die eigenlijk niet in z'n eentje gebruikt kan worden. Het is een bijzin, die dus normaal gesproken alleen 'bij' een hoofdzin gebruikt kan

worden. Als je in het dagelijks leven een zin begint met 'Toen ik je zag', wordt er verwacht dat er nog iets gezegd zal worden. Voor de titel van een boek is dat natuurlijk een prettige eigenschap, want wie zich afvraagt wat er precies gebeurde 'toen ik je zag', moet het boek aanschaffen.

Niet zo gek dus dat je vaker titels van liedjes en boeken in de vorm van bijzinnen tegenkomt:

- Dat ik je mis (lied)
- Als je begrijpt wat ik bedoel (tekenfilm)
- Als de morgen is gekomen (lied)
- Als je partner Asperger-syndroom heeft (boek)
- Terwijl Europa sliep (boek)
- Of ik gek ben (boek)
- Omdat ik zoveel van je hou (lied)
- Zolang je bij me bent (lied)

Seks en chocola

Niet alleen bijzinnen die ingeleid worden door voegwoorden als *terwijl*, *omdat* en *zolang* doen het goed als titel, maar ook zogeheten vragende bijzinnen. Die beginnen dan meestal met *hoe* of *waarom*: